

Gebied Feijenoord

Bezoekadres: Maashaven O.Z. 230

3072 HS ROTTERDAM

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Internet: <http://www.rotterdam.nl/feijenoord>

Van: Wijkraad Hillesluis

Telefoon: 010 - 267 2664

E-mail: gebiedscommissiesdv@rotterdam.nl

Ons kenmerk: BSD-GbFe-3138390

Bijlage(n):

Datum: 31 augustus 2018

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

College van burgemeester en wethouders

Postbus 70012

3000 KP ROTTERDAM

Geacht college,

Namens de wijkraad Hillesluis bieden wij u de wijkagenda 2019-2022 aan, zoals is vastgesteld in onze vergadering.

Met vriendelijke groet,
Wijkraad Hillesluis

Deniz Catikkas
Iqbal Din
Bert Lemmens
Bilal Saidi
Ilonka van Vugt

Namens deze,

Maurice Schweitzer
Wijkmanager Hillesluis

B.a.

Wijkagenda 2019-2022

Wijkraad
Hillesluis

Wijkprofiel

Hillesluis

Hillesluis is een typische stadswijk. Een drukke, dichtbevolkte woonwijk en dwars daar doorheen loopt de levendige woon- en winkelstraat Boulevard Zuid. De wijk bestaat uit vier buurten: Walravenbuurt, Slaghekbuur, Riederbuurt Noord en Riederbuurt Zuid. Kenmerkend zijn de smalle, stenige straten en de dicht op elkaar gebouwde arbeiderswoningen uit de jaren twintig en dertig, die worden afgewisseld met groen. De bevolking is relatief jong en heeft verschillende culturele achtergronden. Hoewel op meerdere vlakken wordt geïnvesteerd en de positieve effecten merkbaar zijn, blijft het een wijk die de komende jaren enorm veel aandacht nodig heeft.

Er zijn fysieke en sociale uitdagingen aan te gaan, zoals het verbeteren van de veiligheidsbeleving, die in het wijkprofiel stevig onder het Rotterdams gemiddelde scoort.

Het Wijkprofiel 2018 Hillesluis laat op vrijwel alle metingen positieve verbeteringen zien vergeleken met het Wijkprofiel 2014. Toch blijft Hillesluis horen tot de laagst scorende wijken van Rotterdam. Opvallend daarin zijn de laag scorende belevingsvragen, terwijl de objectieve cijfers juist een positieve stijgende lijn laten zien.

De sociale index laat op vrijwel alle thema's verbeteringen zien, zo is de waardering van de kwaliteit van leven in de wijk, een mooie stijger. Duidelijk wordt wel dat taal, gezondheid en 'meedoen' alle aandacht nodig hebben, want deze thema's scoren niet goed.

De grootste opgave ligt bij de veiligheid. Objectief gezien zijn hier verbeteringen zichtbaar, echter scoren.

vrijwel alle subjectieve onderwerpen, behalve inbraak, onvoldoende. Drugs-, jongeren- en woonoverlast, vandalisme, vernieling en geweld voeren deze lijst aan.

De fysieke index laat een opvallend ontwikkeling zien. Wonen scoort in het algemeen niet goed en zijn koopwoningen minder populair dan voorheen, een trendbreuk.

De openbare ruimte vraagt om veel aandacht, want rommel op straat, zwerfvuil, vuilnis en rommel naast containers, scoren zowel objectief als subjectief negatief.

Gevaarlijke verkeerssituaties worden als een serieus probleem ervaren.

Het wijkprofiel Hillesluis is te vinden op <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2018/rotterdam/feijenoord/hillesluis>

Opgaven

Hillesluis is voor velen een plek waar men zich thuis voelt, waar men kan werken en waar sterke sociale verbanden een kracht zijn. Een wijk vol diversiteit en waar vrijwilligers zich stevig inzetten voor de belangen van de wijk.

Tegelijk liggen er belangrijke opgaven die aangepakt moeten worden. Zo zijn veel woningen oud en bieden deze niet meer wat tegenwoordig van woningen verwacht mag worden om gezinnen goed te kunnen huisvesten.

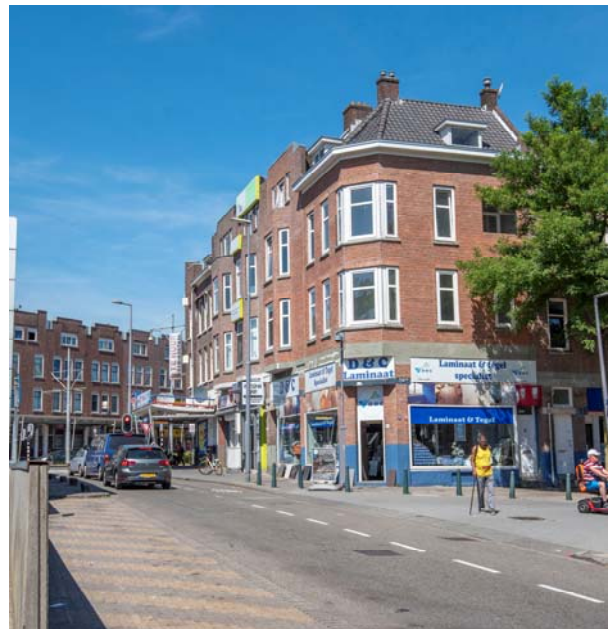
Veel huishoudens kampen met taaie problemen zoals werkloosheid, schulden, gezondheidsklachten en een slechte beheersing van de Nederlandse taal, en vaak een combinatie hiervan. Problemen die de volwassenen ervaren, maar zeker ook uitstraling blijken te hebben op de kinderen.

Dit verdient alle aandacht, zodat volwassenen en kinderen meekomen in de maatschappij. Het meedoen, door zelf mee te draaien in het arbeidsproces, als dit kan, is van groot belang. Verhoudingsgewijs is dat hier helaas nog te weinig het geval.

Een goed opvoedklimaat is voor ieder kind van belang. Een positieve omgeving om in op te groeien extra moet in Hillesluis extra gestimuleerd worden.

De veiligheidsbeleving maakt hier serieus onderdeel van uit. Want veel bewoners waarderen dit negatief.

De lange winkelstraat Beijerlandse laan en Groene Hilledijk, lees: Boulevard Zuid, moet meeprofitieren van investeringen in Hillesluis zelf, maar bovenal van de komst van woonwijk Parkstad, Stadionpark en Feyenoord City. Dit lijkt een eenvoudige opgave, echter met het versnipperd pandbezit en het ontbreken van een doortastend gebiedsplan is dit geen vanzelfsprekendheid.

Op basis van de analyse, opgaven en ambitie zijn voor de periode 2019-2022 vijf doelen met geformuleerd:

- 1 Versterken en beter organiseren van de eigen kracht van bewoners**
- 2 Meer werk maken van werk**
- 3 Aantrekkelijker verblijfs- en winkelgebied Winkelboulevard Zuid**
- 4 Veiliger en plezieriger wonen**
- 5 Grotere kansen voor de jeugd**

Wijkdoelen

De wijkraad Hillesluis heeft een serieus traject doorlopen om hun de doelen voor Hillesluis voor de periode 2019-2022 vast te stellen. De raadsleden hebben gesproken met enorm veel bewoners, organisaties en professionals die in de wijk actief zijn. Ook zijn veel activiteiten bezocht en is gebruikgemaakt van de beschikbare data, waaronder het Wijkprofiel Hillesluis 2018.

De wijkraad heeft daarnaast een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor bewoners en bewonersorganisaties. Hierdoor werd nog duidelijker waar de focus voor de komende jaren op moet komen te liggen en waar de aandacht naar toe moet gaan.

Doel 1 Versterken en beter organiseren van de eigen kracht van bewoners

In Hillesluis zijn veel bewoners en organisaties actief, die zich inzetten om het leven een stukje mooier te maken. De Rotterdamse bevolking is bijna nergens zo divers als hier. Meestal wordt er prima naast elkaar geleefd. Tegelijk liggen er veel kansen om elkaar te betrekken en ieders kwaliteiten beter te benutten. Dit verhoogt de bewonersparticipatie en helpt hen om hun eigen capaciteiten te ontdekken en ontwikkelen. Projecten en activiteiten richten zich erop om dit te verstevigen en te versnellen.

Veel huishoudens kampen met een combinatie van taaie problemen: werkloosheid, schulden, gezondheidsklachten, slechte woonomstandigheden, beperkte beheersing van de Nederlandse taal. Juist hierdoor verliest men het overzicht en de kracht om te beginnen met het oplossen van de problemen. Specifieke aandacht en extra inzet is nodig om hier beweging in te krijgen.

Minder zichtbaar maar een aanwezig probleem is eenzaamheid en isolement. Niet alleen ouderen, maar juist ook jongeren verdienen hier de aandacht.

Doel 2 Meer werk maken van werk

Voor werkzoekenden zijn er (voor)trajecten om deel te nemen op de arbeidsmarkt, die zichtbaar inspelen op hun op leefomgeving. Dit vraagt om uitdagende maatschappelijk zinvolle activiteiten, die werkzoekenden daadwerkelijk motiveert om een tegenprestatie te leveren.

Daarnaast moet het lokaal ondernemersnetwerk beter benut worden, zoals de winkeliers in de directe omgeving. Voorrang voor werkzoekenden bij bouwopgaven, zoals bij Parkstad, Feyenoord City, of herontwikkeling in de wijk. De gemeente moet dit tijdig afdwingen.

Partners als Humanitas, Woonstad, City Stewards en Feyenoord zijn hier van betekenis. Investerings moeten uit preventief oogpunt gericht zijn op het voorkomen en verminderen van jeugdwerkloosheid.

Doel 3 Aantrekkelijk verblijfs- en winkelgebied Boulevard Zuid

De woon- en winkelvoorzieningen van de Groene Hilledijk en Beijerlandse laan zijn niet op orde. Bewoners noemen de huidige staat en uitstraling van de woon- en winkelpanden, het te eenzijdige winkelaanbod, negatieve verhuurpraktijken en rommelige uitstallingen als belangrijkste punten die echt aandacht behoeven.

Met de komst van Parkstad, Stadionpark, Feyenoord City en Hart van Zuid moet nu echt ingespeeld worden om Hillesluis kansen te bieden en vooruit te helpen. Samen met de ontwikkelingen binnen de wijk moet dit in de toekomst positieve effecten hebben voor Hillesluis. Inzetten op schonere en betere buitenruimte. Actieve aanpak van misstanden. Activeren eigen verantwoordelijkheid en positieve benutting van buitenruimte door ondernemers en bewoners. Stimuleren van goede beheer van het particulier bezit en de aanwezigheid van ondernemerschap met toegevoegde waarde en aantrekkingskracht.

Doel 4 Veiliger en plezieriger wonen

Bewoners en instanties werken gezamenlijk aan een veilige buurt en een betere beleving van de veiligheid. Zichtbaarheid en bereikbaarheid van de professionals, elkaar kennen en beter begrijpen, zowel als bewoners maar ook de overheid, levert resultaat op.

Het verder uitbouwen van de samenwerking tussen handhavende diensten en wijkpartners gaan in belangrijke mate bijdragen. Vooral bij het signaleren van misstanden, (drugs)overlast en het tijdig herkennen van overlastgevers en -locaties. Het ontbreekt te veel aan Buurt Bestuurt-groepen of dergelijke. Ook de WhatsApp-groepen en Like je Wijk beter benutten.

Belangrijk onderdeel is om bewoners het vertrouwen te geven dat samenwerken aan veiligheid iets oplevert en dat melden zin heeft. De meldingsbereidheid is beperkt, duidelijker maken dat melden op een veilige manier kan.

Wooncomfort en -omgeving moeten in Hillesluis verbeteren. Daaraan moeten een grotere diversiteit van het woningaanbod, een gezonde mix van huur in de segmenten sociaal, sociaal plus en middeldure huur, een bijdragen gaan leveren.

De ingrijpende ontwikkelingen rond de wijk, zoals Parkstad en ook Stadionpark en Feyenoord City, moeten benut worden. Belangrijk is dat de ontwikkelingen ook werkelijk ten goede komen aan de kwaliteit van wonen en leven in Hillesluis. Met de rigoureuze en voor Zuid van belang zijnde ingrepen als Feyenoord City en Stadionpark moeten er parallel stevige programma's ingezet worden. Niet alleen met de focus op een goed functionerend stadion maar op goede voorzieningen op het gebied van wonen, winkelen en recreëren.

Het borgen van goed wijkbeheer met kennis over specifieke (zorg)behoeften van bewoners. Inzetten op het beter bewaken van de omgeving op acceptabel woongedrag, zowel sociaal als veilig.

Voor veel bewoners blijken de vuilproblematiek, de overvolle containers, plaagdieren, hondenpoep en het illegaal voeren van vogels een belangrijke bron van irritatie.

Samen met bewoners is dan ook meer aandacht nodig voor een verzorgde en schone buitenruimte. Naast een stevige rol van de gemeente waarbij Handhaving meer dan nu zichtbaar is, is gedragsverandering van bewoners en ondernemers noodzakelijk.

In Hillesluis wordt groen gemist. De pleinen, zeker in de Polderbuurt en Walravenbuurt, zijn stenig en weinig uitnodigend. Ook in andere straten is al meerdere jaren een roep om een aanpak van sombere onderdelen.

Hillesluis vraagt om een aantal verkeerskundige aanpassingen. Bewoners vinden dat op meerdere plaatsen de verkeerssituatie onveilig. Helaas leidt de keuze voor eenrichtingsverkeer in enkele straten niet tot een betere veiligheid, maar eerder tot gevaarlijke situaties. Ook vragen zij om meer snelheidsbeperkende maatregelen in 30 km zonegebieden waar kinderen spelen.

In vrijwel heel Hillesluis is er betaald parkeren. Dit leidt in de Walravenbuurt, nog vrij parkeren, tot grote parkeerdruk. In Bloemhof-Zuid wordt betaald parkeren snel ingevoerd, hierdoor neemt de parkeerdruk verder toe. Op korte termijn moet dit worden opgelost.

Doel 5 Grotere kansen voor onze jeugd

De jeugd van Hillesluis heeft meer aandacht nodig, want naast de relatief grote groep jongeren vragen de omstandigheden waarin zij opgroeit hierom. Het stimuleren van een positieve omgeving om op te groeien, met een toegenomen betrokkenheid van ouders en waardevolle mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding zijn van wezenlijk belang. Aandachtsgebieden zijn het herkennen en positief ontwikkelen van competenties, goede begeleiding, onder andere bij of ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten en goede huiswerkbegeleiding. Een gezonde leefstijl en de invloed van negatieve (criminele) systemen in de omgeving van de jeugd verdienen de aandacht.

Er enorm veel activiteiten voor de jeugd, zoals Duimdrop, speeltuinen, sportactiviteiten etc., maar vaak staan zijn nog los van elkaar. Afstemming en een samenhangende programmering is van grote waarde.

Programma's

Coalitieprogramma en stand beleid

Samenhang Collegeprogramma, Stedelijke programma's & stand beleid

Vanuit het coalitieakkoord wordt er aandacht gegeven aan de volgende thema's
Energietransitie is de ambitie om CO2 reductie van 440-640 kiloton te realiseren, 10.000 woningen aardgasvrij te maken en een Rotterdams Energie- en Klimaatakkoord (gebaseerd op het landelijke akkoord) te schrijven. Ook ambitie om 15.000 woningen te verduurzamen en duurzaam rijden te vergemakkelijken en faciliteren samenwerking bewoners en ondernemers in energiecoöperaties.

Wonen in een wereldstad

De bouw van 18.000 woningen in 4 jaar. Minder sloop van goedkope woningen (3.000) en grondige opknop van nog 5.000. Woonoverlast wordt tegengegaan met nieuwe wet & leegstaande kantoren worden getransformeerd in woningen (min 180.000 m²). Er wordt doorgegaan met vermindering van steen en vergroting van groen (operatie Steenbreek) en er wordt een Deltaplan geschreven voor wateroverlast. In vuilcontainers worden meer sensoren geplaatst en er wordt geïnvesteerd in mobiliteit.

Nieuwe economie

Jongeren gaan pas van school als ze een baan hebben en er wordt geanticipeerd op de effecten van de energietransitie door omscholing. Ook wordt er geïnvesteerd in de nieuwe economie qua scholing en ondernemerschap. Ook wordt er ingezet op vitaal en gevarieerd winkelaanbod door onder andere *blending*.

Iedereen doet mee

Aanpak discriminatie en taaloffensief voor zowel nieuwkomers als Rotterdammers. Doorzetting bijstandsaanpak en bewustwording arbeidsmarktdiscriminatie. Daarnaast wordt er ingezet op burgerschapsvorming en ontwikkeling op scholen met aandacht voor wereldreligies en culturen.

Een veiligere stad

Intensivering aanpak drugs en ondermijnende criminaliteit en een extra stadsmarinier. Aanpak op weerbaarheid digitale criminaliteit en versimpeling veiligheidspreventie in eigen buurt.

Minder Armoede

Er wordt een Deltaplan schulden gemaakt waarin effectieve en samenhangende aanpak wordt gecreëerd. Hierin komt aandacht voor armoedecasuïstiek in wijkteams en aandacht op scholen. Inrichting van een perspectieffonds om Rotterdammers versneld uit de schuld te halen.

Vitale Rotterdammers

Ontwikkeling masterplan ouderen (wonen, eenzaamheid, vitaliteit, dementie, veiligheid en digitale vaardigheid) & opstellen Langer Thuis akkoord met hierin ruimte voor innovatieve voorstellen. Er worden Fitfestivals 55+ aangeboden en er wordt een pilot gestart met inkoop van kleinere aanbieders (of Right to co-operate). Ook wordt er verder geïnvesteerd in de professionalisering van Wijkteams en in preventieve maatregelen voor Jeugdgezondheid en levensstijl. Er komt één actieplan voor nachtopvang, beschermd wonen, huisvesting bijzondere doelgroepen, GGZ-keten, verwarde personen.

Onderwijs

Aandacht voor loopbaanleren en energietransitie op loopbaan & bevordering studiekeuze met goede arbeidsmarktperspectieven. Verder wordt ingezet op stageplek bemiddeling en vervolgstappen op de arbeidsmarkt & wordt er een leer-werkakkoord gesloten.

Levendige stad

Meer ruimte voor creativiteit en cultureel ondernemerschap (festivals, pop-ups), culturele bestemmingen verspreiden over de stad & verspreiding evenementen over de stad. Meer maatwerk voor horecaondernemers en meer focus op bewegen en buitenspelen in de buitenruimte. Inzet op Citylab010, digitale meningspeilingen en right to co-operate wordt toegevoegd.

Staan beleid

Cluster Stadsbeheer

Ambitie 2018-2022

De ambitie van Stadsbeheer is vastgelegd in de Meerjarenkoers Stadsbeheer.

De ambitie is gericht op steeds verdergaande samenwerking met bewoners en ketenpartners met als doel de integrale- en samenhangende aanpak van zaken betreffende de buitenruimte. Dit alles binnen het reguliere jaarplan en jaarbudget met accentverschuivingen ten behoeve van prioriteiten binnen de wijken. Denk hierbij onder anderen aan programma's

zoals Kom op naar buiten, Langer Thuis, Duurzaam dichterbij de Rotterdam. Daarnaast blijft de ambitie van Stadsbeheer overeind om de komende jaren stedelijk jaarlijks 40 km riool te vervangen.

Cluster Stadsontwikkeling

Programma Ruimtelijke ontwikkeling & Stedelijke inrichting

De gemeente Rotterdam werkt aan een aantrekkelijke woonstad met een sterke economie. Dit is vastgelegd in de Stadsvisie 2030 (2007) en bekrachtigd in het kader Stedelijke Ontwikkeling, Prospectus van de Stad (2013). De gemeente ontwikkelt zelf alleen nieuwe plannen als dat maatschappelijk noodzakelijk is en de markt deze niet oppakt. De gemeente verkoopt de gemeente overbodig geworden maatschappelijk vastgoed. Dit leidt op termijn tot verkleining van de gemeentelijke

grondexploitatie- en vastgoedportefeuilles. Vanwege de grote vraag naar woningen streeft de gemeente naar start bouw van 10.000 nieuwbouwwoningen in de periode 2017 tot en met 2019

Cluster MO

De gebiedsopdracht aan Buurtwerk in het kader van het Nieuw Rotterdams welzijn loopt door tot en met 2020. Aandachtsgebieden binnen deze opdracht zijn onder ander het sociaal versterken van ouderen, preventieve ondersteuning van jeugd, tegenprestatie, schulddienstverlening en taal.

Het beleidskader jeugd 'Rotterdam Groeit' loopt tot 2022. Hoofddoel van het beleidskader is dat kinderen en jongeren kansrijker, veiliger en gezonder opgroeien. Binnen het beleidskader is onder andere aandacht voor wijkprogrammering voor jeugd en jongeren en alcohol- en drugsgebruik.

Directie Veiligheid

Ambities Veiligheid 2018-2022

De ambitie is dat Rotterdam alleen nog maar veilige wijken heeft waar bewoners, ondernemers en bezoekers zich veilig en welkom voelen. Iedere Rotterdammer moet zich vrij kunnen bewegen en zich veilig voelen in de stad.

Vanuit het programma Veilig@Rotterdam is in ieder geval aandacht voor de thema's:

Preventie en aanpak High Impact Crime (woninginbraken, overvallen en straatroof); Aanpak (jeugd)overlast in de buitenruimte; Aanpak woonoverlast; Invulling horeca- en evenementenbeleid.

Contact

De wijkraad en het gebiedsteam van Hillesluis zijn gemakkelijk bereikbaar. Hieronder de contactgegevens.

Wijkraad Hillesluis

Deniz Catikkas
Wijkraadslid
d.catikkas@wijkraadrotterdam.nl
14 010

Iqbal Din
Wijkraadslid
i.din@wijkraadrotterdam.nl
06 28 57 77 34

Bert Lemmens
Wijkraadslid
Lc.lemmens@wijkraadrotterdam.nl
06 33 83 89 91

Bilal Saidi
Wijkraadslid
b.saidi@wijkraadrotterdam.nl
06 24 43 43 84

Ilonka van Vugt
Wijkraadslid
i.vanvugt@wijkraadrotterdam.nl
06 44 15 30 20

Gebiedsteam Hillesluis

Maurice Schweitzer
Wijkmanager
mhm.schweitzer@rotterdam.nl
06 83 37 81 42

Tom Warnik
Wijknetwerker
ti.warnik@rotterdam.nl
06 13 57 07 10

Algemene contactgegevens

Wijkraad Hillesluis
wijkraden@rotterdam.nl
Telefoon 14010

Postadres Wijkraad Hillesluis
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Gebiedsorganisatie Feijenoord
gebiedfeijenoord@rotterdam.nl
Telefoon 14010

www.rotterdam.nl/feijenoord

De wijkraad vergadert

Bewoners en andere geïnteresseerden zijn altijd welkom op de maandelijks vergadering. Daar kunnen bewoners ook inspreken. Meer informatie over vergaderdata, agenda en onderwerpen kijk op:

www.rotterdam.nl/hillesluis

